

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 5068-03-21 מדמוני ואח' נ' שוברים שתיקה בע"מ (חל"צ) ואח'

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופטת אורנה סנדלר-איתן

תובעים (משיבים) 1. אביאל מדמוני
2. גל רובין
3. ודים רוגץ

נגד

נתבעים (המבקשים) 1. שוברים שתיקה בע"מ (חל"צ)
2. יהודה שאול
3. אבנר גבריהו

בשם הנתבעים (המבקשים): עו"ד מיכאל ספרד ועו"ד אלון ספיר

בשם התובעים (המשיבים): עו"ד מיכאל דבורין

פסק דין

1

2

1. לפניי בקשה לסילוקה של התביעה על הסף.

3

4

המדובר בתביעה בגין איסור לשון הרע שעניינה פרסום של הנתבעים בנוגע לאירוע שאירע, על פי אותם הפרסומים, במהלך המבצע הצבאי "צוק איתן" בצפון רצועת עזה.

5

6

7

התובעים שירתו בצה"ל במהלך המבצע: התובע 1 שירת כלוחם בגדוד 50 של חטיבת הנח"ל, והתובעים 2-3 שירתו במחלקת מחס"ר הנדסה, שהיא יחידה מיוחדת בצה"ל המתמחה בחומרי חבלה.

8

9

10

הנתבעת 1 היא חברה לתועלת הציבור, ארגון חברה אזרחית שהוקם על ידי חיילים שבמסגרת שירותם הסדיר בצה"ל שירתו בשטחי יהודה, שומרון ועזה, ששם לו למטרה

11

12

"להביא לפני הציבור את עדויותיהם של חיילים וחיילות ישראלים, וזאת על מנת לעודד

13

14

דיון ציבורי על מחיריו הציבוריים של הכיבוש" (ראו סעיף 16 לכתב ההגנה).

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 5068-03-21 מדמוני ואח' נ' שוברים שתיקה בע"מ (חל"צ) ואח'

תיק חיצוני:

- 1
2 הנתבע 2 הוא ממייסדי הנתבעת 1 והנתבע 3 הוא המנכ"ל המכהן של הנתבעת.
3
4 .2 הפרסום מושא התביעה הוא קובץ עדויות של חיילים שפורסמו בחוברת על ידי הנתבעת 1,
5 או בסרטון באתר ייעודי של הנתבעת 1, שחלקן סותרות זו את זו בחלק מהפרטים
6 המופיעים בהן. מחלק מהעדויות עלול להשתמע כאילו חיילי צה"ל ירו בפלסטיני מבוגר
7 לאחר שנוטרל, ומחלקן עולה כי ביצעו בו וידוא הריגה, וקברו אותו באמצעות בולדוזר
8 משוריין D9. מחלק מהעדויות אף עלול להשתמע כי חיילי צה"ל קברו את אותו אדם בחיים
9 באמצעות בולדוזר משוריין (ראו נספחים 4-8 לכתב התביעה; תמליל הסרטון שקובץ שלו
10 צורף כנספח 5 לכתב התביעה מופיע בסעיף 12 לכתב התביעה. למחלוקת בין בעלי הדין
11 בעניין השאלה האמנם השתמע מהפרסום שחיילי צה"ל קברו את אותו אדם בחיים ראו
12 למשל עדות מס' 12 בחקירת מצ"ח, [בעמ' 77 לקובץ הסרוק של תשובת התובעים], שם
13 נחקר אותו חייל בין היתר על הדברים שפורסמו על ידי הנתבעת 1 כ"עדות 86", ונשאל
14 "האם כיסוי גופת הזקן באמצעות ה D9 זו פעולה שנקטה על מנת לגאול את הזקן
15 מייסוריו ובכך להימנע מטיפול רפואי בו". תשובתו הייתה שלילית.
16
17 .3 לאחר הפרסום חקרה המשטרה הצבאית את נסיבות האירוע, ובמהלך החקירה נחקרו גם
18 התובעים שלפניי.
19
20 בסופו של דבר נסגרו החקירות ללא שהוגש כתב אישום או ננקטו צעדים משפטיים כלשהם
21 בגין האירוע.
22
23 .4 טענתם המרכזית של הנתבעים בבקשה היא, כי אין באפשרותו של הקורא הסביר של
24 הפרסום (או הצופה בסרטון נספח 5) לזהות את התובעים מתוך אותו הפרסום או ליחס
25 להם באופן אישי את הדברים שנאמרו בו.
26
27 .5 לאחר שעיינתי בטענותיהם של בעלי הדין ובתצהירים שהגישו התובעים בשאלת הזיהוי
28 הגעתי לכלל מסקנה כי הדין עם הנתבעים, וכי כתב התביעה אינו מגלה עילה. להלן אפרט
29 את טעמי.
30
31 .6 השאלה היחידה הניצבת לפניי היא האם ניתן לזהות את התובעים מתוך הפרסום מושא
32 התביעה, באופן שפורשה דרישת זיהוי זו בפסיקה.
33

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 5068-03-21 מדמוני ואח' נ' שוברים שתיקה בע"מ (חל"צ) ואח'

תיק חיצוני:

1 על פי ההלכה הפסוקה, כפי שנפסקה בדעת רוב בע"א 8345/08 עופר בן נתן נ' מוחמד בכרי,
2 פ"ד סה(1) 567 (27.7.2011) (להלן - 'עניין בן נתן') מפי כבוד השופט י' עמית ובהסכמת כבוד
3 השופטת מ' נאור, בחינתה של שאלת הזיהוי נבחנת בגדרו של סעיף 4 לחוק איסור לשון
4 הרע, הקובע כי אם לשון הרע מופנית כנגד ציבור או חבר בני אדם שאינו תאגיד אזי לא
5 ניתן להגיש תביעה אזרחית בגינה.

6
7 נפסק, כי השאלה אותה יש לשאול היא האם האדם הסביר יזהה את חבר הקבוצה עליה
8 נסב הביטוי, וזאת בין היתר לאור גודלה של קבוצה זו. כדברי כב' השופט י' עמית,
9

10 "לבחינת השאלה על מי נסב הביטוי השקרי, יש להבחין בין קבוצה שאינה ניתנת
11 לזיהוי לבין קבוצה אשר נוכח גודלה או מאפייניה הייחודיים, ניתן לזהות את
12 יחידיה. יש להבחין בין 'יחידים רבים' בקבוצה מסויימת ומוגדרת כפי שנדון בעניין
13 ועד עדת הספרדים, לבין ציבור או קבוצה לא מוגדרת, בהם היחידים מאבדים
14 את זהותם ואת מעמדם המשפטי כנשואי לשון הרע (בר"ע מחוזי י-ם) צימרמן נ'
15 גרוס (לא פורסם, 27.12.1998). ככל שהקבוצה קטנה ומוגדרת יותר כך היא
16 מסויימת יותר. גודל הקבוצה משפיע על היכולת לזהות את הנמנים על הקבוצה
17 ועל כך שהאדם הסביר שהפרסום מגיע לאזניו עלול לייחס למי מחברי הקבוצה
18 או לכל חבר הקבוצה את הביטוי השקרי. אכן, גודל הקבוצה אינו מבחן
19 קונקלוסיבי ולא כל קבוצה גדולה היא בהכרח בלתי מסויימת. עם זאת, גודל
20 הקבוצה הוא מבחן מרכזי".
21 (הדגשה שלי)

22
23 עוד נפסק, כי מידת הקונקרטיות והעוצמה של הביטוי היא אינה המבחן לפיו ייקבע האם
24 מדובר בלשון הרע המופנית כנגד ציבור אם לאו. כלשונו של כבוד השופט י' עמית,
25

26 "זהותם ומסויימותם של הציבור או הקבוצה עליה נסב הביטוי השקרי, אינם פועל
27 יוצא של הביטוי עצמו. הביטוי השקרי יכול ויהיה קונקרטי אך למרות זאת
28 הקבוצה לא תהיה ייחודית ומוגדרת, ולהפך".
29

30 כן נקבע כי השאלה אם המדובר, כלשון כבוד השופט י' עמית, ב"ביטוי שקרי פרטי" או
31 "בביטוי שקרי ציבורי" בגינו הפרט מנוע מלתבוע, נבחנת על פי מושא הביטוי עצמו ולא על
32 פי התפתחויות חיצוניות מאוחרות לאותו ביטוי, כגון חקירה פלילית שנפתחה בשלב
33 מאוחר יותר.
34

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 5068-03-21 מדמוני ואח' נ' שוברים שתיקה בע"מ (חל"צ) ואח'

תיק חיצוני:

- 1 בנוסף, "האדם הסביר" לפיו ייבחן זיהויו של חבר הקבוצה עליה נסב הביטוי אינו תלוי
2 בהיקף חוג המכרים והקרובים של חבר הקבוצה.
3
- 4 7. בעניין בן נתן נפסק פה אחד כי הביטוי השקרי המייחס לחיילי צה"ל שלחמו בגנין מעשים
5 חמורים הוא אמנם קונקרטי ועצמתי, אך לא עומדת לקבוצת החיילים שהגישו את התביעה
6 זכות תביעה בגינו בעולה אזרחית. כאמור, על פי דעת הרוב הטעם לכך הוא שהמדובר
7 ב"ביטוי שקרי ציבורי".
8
- 9 על פי דעת היחיד מפי כבוד השופט י' דנציגר, שהגיע לאותה התוצאה, הצופה הסביר
10 בישראל לא יזהה את הדברים עם חייל פלוני או אלמוני, ולפיכך אין בפרסום מלכתחילה
11 גגיעה בשמו הטוב של חייל ספציפי, ובכלל זה בקבוצת החיילים שהגישה את התביעה.
12
- 13 המשותף לדעת הרוב ולדעת היחיד הוא, שעל פי שתיהן יש לבחון את שאלת הזיהוי של
14 התובע בפרסום באספקלריה של האדם הסביר הנחשף לפרסום.
15
- 16 8. בענייננו, אין מחלוקת כי הפרסום לא כלל פרטים מזיהים על החיילים או הקצינים הנזכרים
17 בו, ואף לא את מיקומו המדויק של האירוע מושא הפרסום. הפרסום כן כלל את העובדה
18 שהמעידים הם חיילים בדרגת סמל ראשון מחיל רגלים, ושהאירוע אירע בצפון רצועת עזה.
19 כל אחת מהעדויות צוינה במספר בלבד (עדות 86, עדות 99 ועדות 111).
20
- 21 9. כעולה מהאמור לעיל, טענת התובעים ולפיה עצם העובדה שהפרסום התייחס לאירוע
22 עובדתי קונקרטי ולא בהאשמות בעלמא מצדיקה את ההבחנה בין המקרה שלפני לבין זה
23 שנדון בעניין בן נתן אינה יכולה לעמוד: כאמור, דעת הרוב בעניין בן נתן שללה את הקביעה
24 ולפיה מידת הקונקרטיות והעוצמה של הפרסום מהווה אמת מידה לבחינת השאלה האם
25 המדובר בביטוי "ציבורי" או "פרטי".
26
- 27 10. גם טענת התובעים ולפיה עצם החקירה שהתנהלה כנגדם בעקבות הפרסום מוכיחה כי ניתן
28 היה לזהותם באמצעות הפרסום אינה יכולה לעמוד:
29
- 30 ראשית ראוי להעיר, כי מהודעות מצ"ח שצורפו על ידי בעלי הדין עולה כי התובעים לא
31 נחקרו באזהרה בעקבות האירוע.
32

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 5068-03-21 מדמוני ואח' נ' שוברים שתיקה בע"מ (חל"צ) ואח'

תיק חיצוני:

- 1 שנית, וכפי שכבר ציינתי, שאלת היכולת לזהות את התובעים מתוך הפרסום נבחנת על פי
2 אמת מידה של האדם הסביר הנחשף לפרסום ולא של חוקר מצ"ח, שבידיו הסמכות והכוח
3 לתפוס מידע ולאחר ראיות.
4
5 שלישית, ומעבר לצורך, אף לא מצאתי כל מענה בפי התובעים לטענת הנתבעים ולפיה,
6 מעיון בתוכן ההודעות שנאספו על ידי מצ"ח עולה, כי בניגוד לטענת התובעים, מרבית
7 החיילים שמסרו הודעות במצ"ח לא זיהו את התובע 1 כמי שירה ראשון (בין אם בפלסטיני
8 ובין אם לאו). כמו כן, איש מהם לא הזכיר כלל בעדותם את התובעים 2-3 (וראו את קובץ
9 ההודעות במצ"ח שצורף לתשובת התובעים לבקשה, הכולל בין היתר את עדויות התובעים
10 2-3, ואת הודעת התובע 1 במצ"ח שצורפה לתגובת הנתבעים לתשובה זו. שמות הנחקרים
11 ופרטים נוספים בהודעות נצבעו בשחור, אך הנתבעים התייחסו לפרטים המדוברים
12 בסעיפים 14-16 לתשובתם והדברים לא זכו למענה).
13
14 11. טענת התובעים ולפיה ניתן לזהותם בנקל בסרטון הווידאו שצולם תוך כדי האירוע
15 ממצלמת הקסדה של התובע מס' 3 ושודר בתכנית הטלוויזיה "הצינור" (נספחים 2-3 לכתב
16 התביעה) אינה מעלה או מורידה לענייננו:
17
18 גם אם אניח, בניגוד לטענת הנתבעים, כי עקב פרסום הסרטון, "מאות בני אדם לפחות
19 יכולים לזהות בקלות למי התכוונה הנתבעת 1" (ראו סעיף 17 לתשובת התובעים), המדובר
20 בזיהוי שהוא פרי התפתחות חיצונית לפרסום מושא התביעה ועל כן אין הוא רלבנטי
21 לענייננו. כדברי כבוד השופט י' עמית בעניין בן נתן (בפסקה 14), שכמו נכתבו לענייננו:
22
23 "המערערים טענו כי בשל חשיפתם לתקשורת, הם מזוהים כיום בציבור כמי
24 שהשתתפו בקרבות בג'נין... העובדה שבשלב מסויים המערערים נחשפו כחלק
25 מחברי הקבוצה, בין ביוזמתם ובין שלא ביוזמתם, אינה הופכת את הביטוי השקרי
26 הציבורי לביטוי שקרי פרטי... ובכלל, קשה להלום שהכוח 'להסב' ביטוי שקרי
27 ציבורי לביטוי שקרי פרטי יימצא בידיו של כל אחד ואחד מפרטי הציבור או
28 הקבוצה, אך ורק מאחר שאותו פרט יבקש לזהות אותו עם חברי הקבוצה, או
29 מאחר שחוג המכרים והקרובים אליו גדול יותר מזה של פרט אחר בקבוצה."
30
31 12. טענה נוספת של התובעים היא שהקבוצה אליה מתייחס הפרסום מושא התביעה היא
32 קבוצה קטנה של חיילים שנכחו "בבית המג"ד" ונטלה חלק באירועי הירי, ובקבוצה קטנה
33 עוד יותר של חיילים שיצאה החוצה לבדוק את הפצוע ולטפל בו, ולפיכך מתקיימת דרישת
34 הזיהוי.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 5068-03-21 מדמוני ואח' נ' שוברים שתיקה בע"מ (חל"צ) ואח'

תיק חיצוני:

1

2 אני דוחה גם טענה זו של התובעים, שאינה שונה מהותית מהטענה ולפיה הפרסום התייחס
3 לאירוע עובדתית קונקרטי, שגם אותה דחיתי כאמור לעיל:

4

5 לשם השוואה, במקרה שנדון בע"א 698/77 ועד עדת הספרדים בירושלים נ' ארנון ואח',
6 פ"ד לב(2) 183 (1978), אליו מפנים התובעים, התייחס הפרסום לגוף ספציפי שמנה מספר
7 מצומצם של חברים, ולפיכך נקבע כי הפרסום הטיל כתם על כל אחד מחבריו של אותו
8 הגוף. כאמור, הדברים שונים לחלוטין במקרה שלפניי, שבו התייחס הפרסום לקבוצה
9 גדולה של חיילים ששירתו בחיל רגלים והשתתפו במבצע צוק איתן בצפון רצועת עזה. אין
10 באפשרותו של הקורא הסביר לדעת מתוך הפרסום אפילו לאיזו יחידה משתייכים אותם
11 חיילים, וודאי שאין באפשרותו לזהות באמצעות הפרסום את קבוצת החיילים שנטלה חלק
12 באירוע.

13

14 13. מאחר שכבר נפסק כי השאלה אם המדובר בפרסום הבא בגדרו של סעיף 4 לחוק אם לאו
15 היא שאלה העשויה לערב שאלות שבמשפט ובעובדה גם יחד (ראו בר"ע (מחוזי י-ם)
16 3254/98 פרופ' משה צימרמן נ' מאיר גרוס (27.12.98), הנזכר גם בעניין בן נתן), ומאחר
17 שהתובעים ביקשו להניח לפני בית המשפט תשתית עובדתית בסוגיה זו, איפשרתי לתובעים
18 להגיש ראיות מטעמם בסוגיית הזיהוי.

19

20 דא עקא, גם התצהירים שהגישו התובעים בסוגיה זו, של התובע 1 ושל לוחם וקצין בפלוגה
21 שלא היו חלק מהכוח באירוע מושא הפרסום, אינם מסייעים לתובעים:

22

23 תצהירו של התובע 1 מהווה במידה רבה חזרה של הטענות שנטענו בכתב התביעה, ומתייחס
24 בין היתר לחקירת מצ"ח שנפתחה לאחר הפרסום, לסרטון שפורסם בתכנית "הצינור"
25 ולהיקפו המצומצם של הכוח שהשתתף באירוע. לנושאים אלה התייחסתי לעיל בהרחבה
26 ואין לי אלא להפנות לדברים אלה. גם אמירתו הכללית של התובע 1 (בסעיף 13 לתצהיר)
27 בדבר פניות רבות שקיבל מגורמים שונים לאחר הפרסום אינן מוסיפות דבר לעניינינו, שכן
28 זהותם של אותם פונים נותרה עלומה, וממילא לא הובהר מדוע לא הוגש ולו תצהיר אחד
29 של מי מאותם פונים.

30

31 שני התצהירים האחרים הם של חיילים שהכירו את האירוע מושא הפרסום בזמן אמת וכן
32 את התובע מס' 1, ואף ידעו עוד לפני הפרסום כי התובע מס' 1 נטל חלק באירוע. מר אלעד
33 גלבר והוא בלבד התייחס בתצהירו גם לכך שידע כי התובעים 2-3 היוו חלק מהכוח הצבאי
34 במקום.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 5068-03-21 מדמוני ואח' נ' שוברים שתיקה בע"מ (חל"צ) ואח'

תיק חיצוני:

1

2 מתצהירים אלה עולה כי רק צירוף הנתונים האמורים איפשר לשני המצהירים לזהות את
3 התובע 1 בפרסום (וליתר דיוק, בחלק ממנו: מר אלעד גלבר התייחס בתצהירו לעדות 86
4 בלבד, ואילו מר מאיר עוקשי התייחס בתצהירו לעדות 86 ולעדות 99), וכן איפשר למר
5 אלעד גלבר לזהות בפרסום גם את התובעים 2-3.

6

7 תצהירים אלה אינם מבססים אפוא את הטענה ולפיה האדם הסביר שהפרסום הגיע
8 לאזניו, ואשר צירוף הנתונים האמור אינו חל לגביו, היה מייחס פרסום זה לתובעים (השוו:
9 ת.א. (חי') בומנדיל ואח' נ' רשת שוקן בע"מ (19.8.14); תא"מ (בת ים) 64966-05-20 חמו נ'
10 צדוק (9.5.21); ת.א. (קריות) 25259-06-13 עבדי נ' עומר ש.ל. תקשורת מקומית בע"מ עיתון
11 "הד הקריות" (18.4.2017); ולאחרונה גם ת.א. (שלום י-ם) 37569-01-22 אלישמע כהן נ'
12 ישראל פריי (3.7.2023)).

13

14 14. לבסוף, בניגוד לטענת התובעים, לא מצאתי כי יש בפסק דינו של בית המשפט העליון בע"א
15 1726/21 בכרי נ' מגנאגי (23.11.2022) כדי לסייע להם:

16

17 בפסק דין זה הבהיר בית המשפט העליון, מפי כבוד השופט י' עמית, כי תוצאת הדיון בפסק
18 הדין בעניין בן נתן אינה חורצת את גורלו של התובע בעניין מגנאגי, שבו דובר בתביעה
19 אישית של המשיב שצילמו שולב בסרט (ראו פסקה 22). בית המשפט אף הוסיף וקבע כי
20 האופן בו שובץ צילמו של המשיב בסרט, ללא כל דיסקליימר, עלול היה לכל הפחות ליצור
21 ספק אצל הצופה הסביר שמא שלושת החיילים שנצפו בתמונה, ובהם המשיב, נטלו חלק
22 במעשה שתואר בסרט (ראו פסקאות 28-29).

23

24 במקרה שלפניי אין כל פרט המזהה את התובעים בפרסום, ולו גם צילום של שניות ספורות
25 כפי שהיה בעניין מגנאגי, וממילא אין ללמוד מפסק דין זה לענייננו.

26

27 15. סוף דבר - התביעה נדחית.

28

29 התובעים יישאו בהוצאות שלושת הנתבעים ושכ"ט עו"ד בסך כולל של 12,000 ₪.

30

31 המזכירות תשלח לבעלי הדין את פסק הדין.

32

33

34

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 5068-03-21 מדמוני ואח' נ' שוברים שתיקה בע"מ (חל"צ) ואח'

תיק חיצוני:

1 ניתן ביום, ט' אב תשפ"ג, 27 יולי 2023, ותוקן ביום י' אב תשפ"ג, 28 יולי 2023, בהעדר הצדדים.
2

3 אורנה סנדלר-איתון, שופטת
4

